

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: .....

Ústav estetiky

24. 6. 2010
Datum odevzdání posudku: .....

Hana Černá
Jméno: .....
Estetika
Obor: .....

Recenzent * / Mgr. Peter Chvojka

diplomové práce
Vedoucí */
Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tělo a tělesnost. Lidské tělo a (estetická) zkušenost

.....
(téma)

Bakalářská práce Hany Černé: Tělo a tělesnost. Lidské tělo a (estetická) zkušenost pojednává o těle jakožto prostředku, východisku, zakládající entitě estetického souzení. Už tato perspektiva vrhá nutně autorku do zásadních esteticko - filozofických obtíží, neboť otevírá zvláštní materiálně - duchovní interval, v němž osciluje lidské poznání, umělecká reflexe i sebezakoušení.

Nastíněná perspektiva by sama mohla být náročným tématem bakalářské práce, avšak autorka svůj výjimečný potenciál předvedla už v první kapitole ze tří, když věrohodně vystihla historické proměny chápání tělesnosti. Tento úkol vnímám jako extrémně náročný, neboť předpokládá pochopení jiných vzorců než těch stávajících. Druhá kapitola: Pohyb, kontakt, vztah, zjednávání (tělo a moderní filozofie) je v podstatě završením historické sondy a logicky je jí věnována zvláštní sekce, která by se dala nazvat fenomenologickou. Třetí část: Orientovanost, horizont a distance, estetický prožitek a umění vkusně navazuje na kompoziční rytmus práce a tak jako druhá část rozvíjí první, podobně jsou vybrány stěžejní pojmy fenomenologického paradigmatu a jsou podrobněji zkoumány.

Před jakoukoli kritikou nutno říci, že práce je velmi zdařilá a případná slabší místa neohrožují vysokou kvalitu celku. V kapitole Historické proměny chápání tělesnosti došlo zřejmě zákonitě k jistým paušalizacím. Rozsah kapitoly i téma práce nedovoluje autorce vždy předvést vyčerpávající důslednost. V pasáži věnované antice je zmíněn celkově negativní vztah Řeků ke smyslovému vnímání. Pro druhou kapitolu práce by však bylo zajímavé pozastavit se déle a pozorněji u Aristotela, kde je tato negativita zvláště v porovnání s Platónem diskutabilní. Smysly nemají jen potenciál matoucí, ale také podněcující, motivující rozumovou aktivitu. Interpretace Aristotela tak mohla lépe připravit půdu pro výklad fenomenologie. Oproti tomu v pasáži věnované křesťanství je až překvapivě dobře naznačena složitost vztahu tělesného a duševního, duchovního, tedy pozitivita aktu stvoření na jedné straně a potlačování tělesného na druhé. Kapitola končí taktéž povedenou prezentací rozporů v Descartově filozofii. Na straně 10 je Descartes zbytečně prezentován přes Patočku, přestože znalost Descarta je prokázána na původním textu. Druhá kapitola předvádí možná až příliš velký časový skok. Ocítáme se najednou ve fenomenologii, tedy o asi dvě stě padesát let dále. Ignorována je například identitní filozofie či

voluntarismus, obojí s tématem velmi dobře slučitelné. Podobné slabší jevy můžeme pozorovat dále: fenomenologie není vyložena ve své komplexní podobě, bez argumentu je vyzdvížena francouzská linie, vztah k druhému, jistě atraktivní existenciální perspektivy, ale zdá se mi málo zdůrazněna důležitost původní předmětné zkušenosti, která hrála v počátcích fenomenologie stěžejní roli a která teprve umožnila reflexi existenciálních a sociálních poloh. Pravda je, že tento nedostatek tlumí prezentace Patočkovy fenomenologie. Stejně tak chybí alespoň poukaz na zásadní spojitost fenomenologie a řeči. S tématem by korespondovala analogie tance a řečového značení zmiňovaná už Aristotelem a stoiky. Ve třetí kapitole prokazuje autorka kvalitní znalost novodobých poloh estetického myšlení. Aby závěr nebyl jen reflexí stávajícího stavu, mohl by být zproblematizován vztah distance, estetického souzení a poznání. Autorka sice naznačuje v úplném závěru třetí části podcenění role fikce ve vědeckém myšlení, ale nijak výrazněji neodporuje kantovskému vidění estetiky jako opoziční a neslučitelné oblasti s lidským věděním. Přitom několikrát zmiňuje důležitost estetiky v kontextu sebepoznání. Pak vědecké či teoretické poznání není variací sebepoznání? Uvedený rozpor visí ve vzduchu a není dotažen k zřetelnému stanovisku. Domnívám se, že zejména tato otázka by měla být u obhajoby dořešena. Asi nejsmutnějším jevem je závažnost (nikoli četnost) pravopisných chyb. Tuto stránku není možné bagatelizovat a už vzhledem ke zvolenému tématu by mělo být pochopeno, že hluboký smysl by se neměl dít v bídném „těle“ textu (alespoň ne ve vědecké práci, umění by toto mohlo obhájit...). Tak se na straně 9 vyskytuje sedmkrát nehoda podmětu s přísudkem, na straně 15 je výraz „vyplívat“ zřejmě odvozen z plivati apod. I přes uvedené výtky nutno uznat velký výkon autorky, poctivost při analyzování extrémně složitých jevů a schopnost hlubokého vhledu. Byla radost této práci oponovat a zmíněná negativa ať jsou pojata jako podnět k pokračování či rozšíření zvoleného tématu. Předpokládám odolnost vůči námitkám a už nyní navrhuji známku výborně.

výborně

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

A handwritten signature in black ink, written over a horizontal dashed line. The signature is stylized and appears to be a cursive name.

Čes. Budějovicích 24. 6. 2010
V ..... dne .....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl

